

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL TAIKINAMOJO TARPININKAVIMO (MEDIACIJOS) PLĖTROS IR TAIKAUS
GINČŲ SPRENDIMO SKATINIMO PLANO PATVIRTINIMO**

2010 m. lapkričio 23 d. Nr. 1R-256
Vilnius

Siekdamas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008–2012 metų programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2008 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. XI-52 (Žin., 2008, Nr. [146-5870](#)), ketvirtos dalies V skyriaus 85 punktą ir paskatinti taikų ginčų sprendimą:

1. Tvirtinu Taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) plėtros ir taikaus ginčų sprendimo skatinimo planą (pridedama).

2. Siūlau Teisėjų tarybai ir Nacionalinei teismų administracijai dalyvauti įgyvendinant šio įsakymo 1 punkte nurodytame plane nustatytas priemones.

TEISINGUMO MINISTRAS

REMIGIJUS ŠIMAŠIUS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos teisingumo
ministro 2010 m. lapkričio 23 d.
įsakymu Nr. 1R-256

**TAIKINAMOJO TARPININKAVIMO (MEDIACIJOS) PLĖTROS IR TAIKAUS
GINČŲ SPRENDIMO SKATINIMO PLANAS**

Tikslas	Priemonė	Vykdytojai ir dalyvaujantios institucijos	Terminas	Papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis
1. Civilinių ginčų taikaus sprendimo teisme skatinimas	1.1. Teisėkūros priemonė – parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, siekiant visiškai įgyvendinti 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/52/EB dėl tam tikrų mediacijos civilinėse ir komercinėse bylose aspektų (OL 2008 L 136, p. 3)	Teisingumo ministerija	Įvykdyta (įstatymo projektas 2010-11-09 pateiktas Vyriausybei)	Nenumatomas
	1.2. Teisėkūros priemonė – parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, siekiant įtvirtinti teismo civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo reguliavimą pagal įstatymą	Teisingumo ministerija	Įvykdyta (įstatymo projektas 2010-11-09 pateiktas Vyriausybei)	Nenumatomas
	1.3. Teisėkūros priemonė – parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymo projektą, siekiant nustatyti bylinėjimosi išlaidų lengvatas asmenims, kurie prieš kreipdamiesi į teismą arba teismo proceso metu bando ginčą spręsti civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo būdu	Teisingumo ministerija	Įvykdyta (Seime registruotas įstatymo projektas Nr. XIP-1409)	Nenumatomas (įstatymo projekte siūlomos nuostatos įgyvendinimas iš dalies sumažintų valstybės biudžeto pajamas, surenkamas iš žyminio mokesčio, tačiau kartu lemtų mažesnę teismų darbo krūvį)
	1.4. Teisėkūros priemonė – parengti Teisėjų veiklos vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Teisėjų tarybos 2008 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr.13P-162-(7.1.2), pakeitimo	Nacionalinė teismų administracija Teisingumo ministerija Teisėjų taryba	2011-01-31	Nenumatomas

Tikslas	Priemonė	Vykdytojai ir dalyvaujančios institucijos	Terminas	Papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis
	projektą, siekiant nustatyti, kad vertinant teisėjų jurisdikcinę ir (ar) nejurisdikcinę veiklą būtų atsižvelgiama į bylose, kurias nagrinėjo vertinamas teisėjas, sudarytų taikos sutarčių skaičių, taip pat į teisėjo dalyvavimą teismo civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo projekte			
	1.5. Teisėkūros priemonė – parengti Teisminės mediacijos taisyklių, patvirtintų Teisėjų tarybos 2005 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 13P-348, pakeitimo projektą, siekiant įtvirtinti pareigą teismuose, kuriuose vykdomas teismo civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo projektas, organizuoti privalomas informacines sesijas (t. y. susitikimus su atitinkamų teismų taikinimo tarpininkais ar kitais atstovais) šeimos ir darbo ginčų šalims apie civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo taikymo privalumus ir galimybes	Nacionalinė teismų administracija Teisingumo ministerija Teisėjų taryba	2011-01-31	Nenumatomas
	1.6. Teisėkūros priemonė – parengti Teismų veiklos statistinių rodiklių skaičiavimo metodikos, patvirtintos Teisėjų tarybos 2004 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 276, pakeitimo projektą, siekiant nustatyti, kad apskaičiuojant bylų nagrinėjimo statistinius rodiklius ir (ar) teisėjų bei teismų darbo rodiklius būtų tinkamai atsižvelgiama į tuos atvejus, kai konkrečios bylos nagrinėjimas atidedamas ir ginčą bandoma spręsti civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo būdu	Nacionalinė teismų administracija Teisingumo ministerija Teisėjų taryba	2011-01-31	Nenumatomas
	1.7. Organizacinė priemonė – teisėjų ir kitų teismo civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo projekte dalyvaujančių asmenų mokymas civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo srityje	Teisingumo ministerijos Mokymo centras Teisingumo ministerija	Nuolat (atsižvelgiant į poreikį)	Nenumatomas (mokymo kursai finansuojami iš bendrųjų teisėjų, valstybės tarnautojų ir kitų asmenų mokymui skiriamų valstybės biudžeto

Tikslas	Priemonė	Vykdytojai ir dalyvaujančios institucijos	Terminas	Papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis
				asignavimų)
	1.8. Organizacinė priemonė – teismo civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo projekto viešinimas visuomenei	Nacionalinė teismų administracija Teisingumo ministerija	Nuolat (atsižvelgiant į poreikį)	Nenumatomas (šiai priemonei įgyvendinti naudojami tik valstybės biudžeto asignavimai, skiriami Visuomenės teisinio švietimo 2009–2012 metų programai, patvirtintai Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. 1120, įgyvendinti)
	1.9. Organizacinė priemonė – teismo civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo projekto plėtros užtikrinimas, įtraukiant į šį projektą naujus teismus ir pritraukiant daugiau taikinimo tarpininkų (pavyzdžiui, akademinės visuomenės atstovų)	Nacionalinė teismų administracija Teisingumo ministerija	Nuolat (atsižvelgiant į poreikį)	Nenumatomas
2. Civilinių ginčų taikymo sprendimo ne teisme skatinimas	2.1. Organizacinė / teisėkūros priemonė – įvertinti galimybę civilines bylas, kuriose ginčas iki teismo ar teismo nagrinėjimo metu buvo sprendžiamas civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo būdu, nagrinėti prioriteto (pirmenybės) tvarka, ir prireikus parengti atitinkamų teisės aktų pakeitimo projektus	Nacionalinė teismų administracija Teisingumo ministerija Teisėjų taryba	2011-01-31	Nenumatomas
	2.2. Organizacinė priemonė – išanalizuoti taikymo sprendimo prioriteto taikymo praktiką valstybės garantuojamos teisinės pagalbos srityje ir numatyti priemones skatinti taikymo sprendimą	Teisingumo ministerija Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos	2011-03-31	Nenumatomas
	2.3. Organizacinė priemonė – išanalizuoti taikinamojo tarpininkavimo taikymo galimybes valstybės garantuojamos teisinės pagalbos srityje, įvertinant ir privalomo taikinamojo tarpininkavimo taikymą ginčiuose, kylančiuose iš šeimos ir darbo santykių	Teisingumo ministerija Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos	2011-03-31	Nenumatomas

Tikslas	Priemonė	Vykdytojai ir dalyvaujančios institucijos	Terminas	Papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis
	2.4. Teisėkūros priemonė – prireikus parengti atitinkamų teisės aktų pakeitimų projektus, kurie sudarytų sąlygas skatinti taikų ginčo sprendimą ir taikyti taikinamąjį tarpininkavimą valstybės garantuojamos teisinės pagalbos srityje	Teisingumo ministerija	2011-06-30	Bus įvertinta, atliekant plano 2.2 ir 2.3 punktuose numatytą analizę
	2.5. Organizacinė priemonė – bendradarbiaujant su savivaldybėmis, atsakingomis už pirminės teisinės pagalbos teikimą, informuoti gyventojus apie taikaus ginčo sprendimo galimybes ir taikaus ginčo sprendimo privalumus: 2.5.1. skelbiant informaciją interneto tinklalapyje www.teisinepagalba.lt ; 2.5.2. platinant informacinę medžiagą	Teisingumo ministerija Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos	2011-03-31 Nuolat	Nenumatomas Nenumatomas (esant galimybių skirti lėšų pagal Visuomenės teisinio švietimo 2009–2012 metų programą)
	2.6. Organizacinė priemonė – parengti rekomendacijas pirminę teisinę pagalbą teikiantiems specialistams dėl konsultacijų teikimo apie taikų ginčo sprendimą pirminės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos besikreipiantiems gyventojams	Teisingumo ministerija Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos	2011-06-30	Nenumatomas
	2.7. Organizacinė priemonė – valstybės garantuojamą teisinę pagalbą teikiančių asmenų mokymas apie taikų ginčo sprendimą ir taikinamąjį tarpininkavimą	Teisingumo ministerija	2011 m. gegužės mėn. Vėlesni mokymo kursai – atsižvelgiant į poreikį	Nenumatomas (mokymo kursai finansuojami iš Teisingumo ministerijai patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų mokymui valstybės garantuojamos teisinės pagalbos srityje organizuoti)
3. Taikių susitarimų baudžiamajame procese skatinimas	3.1. Organizacinė priemonė – atsižvelgiant į tai, kad baudžiamosiose bylose pagal dabartinį teisinį reguliavimą įmanoma susitaikymo galimybė (remiantis Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 38 straipsnio arba Lietuvos	Teisingumo ministerija	Įvykdyta (Teisingumo ministerijos 2010-10-19 raštas Nr. (1.39.)7R-8846)	Nenumatomas

Tikslas	Priemonė	Vykdytojai ir dalyvaujančios institucijos	Terminas	Papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis
	Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 416 straipsnio nuostatomis), kreiptis į Vidaus reikalų ministeriją ir Generalinę prokuratūrą su prašymu, kad ikiteisminio tyrimo subjektai, esant reikiamoms sąlygoms, informuotų proceso dalyvius apie susitaikymo galimybes ir tvarką			
	3.2. Teisėkūros priemonė – įvertinti susitaikymo instituto, numatyto Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 38 straipsnyje ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 416 straipsnyje, teisinio reguliavimo ir teisminės praktikos trūkumus ir prireikus parengti atitinkamų teisės aktų pakeitimų projektus	Teisės institutas Teisingumo ministerija Nacionalinė teismų administracija	2011-06-01	Nenumatomas
	3.3. Teisėkūros priemonė – įvertinti galimybę imperatyviai sureguliuoti konkrečiu laiko momentu ir (ar) proceso stadija apibrėžtą informacijos pateikimą proceso šalims apie susitaikymo galimybę ir sąlygas baudžiamajame procese ir prireikus parengti atitinkamų teisės aktų pakeitimų projektus	Teisės institutas Teisingumo ministerija Nacionalinė teismų administracija	2011-06-01	Nenumatomas
	3.4. Organizacinė priemonė – teisėjų, prokurorų, ikiteisminio tyrimo pareigūnų ir kitų procese dalyvaujančių asmenų švietimas susitaikymo baudžiamajame procese tema ir skatinimas, esant įstatymuose numatytoms sąlygoms, informuoti proceso šalis apie susitaikymo galimybę ir sąlygas	Teisingumo ministerijos Mokymo centras Teisingumo ministerija Nacionalinė teismų administracija	Nuolat (atsižvelgiant į poreikį)	Nenumatomas (mokymo kursai finansuojami iš bendrųjų teisėjų, valstybės tarnautojų ir kitų asmenų mokymui skiriamų valstybės biudžeto asignavimų)
4. Taikių susitarimų administraciniame procese (įskaitant administracinių teisės pažeidimų bylų teiseną)	4.1. Organizacinė priemonė – išanalizuoti galimybę įtvirtinti taikaus susitarimo ir (ar) taikinamojo tarpininkavimo institutą tam tikrose administracinių ginčų bylose	Teisės institutas Teisingumo ministerija	2011-06-30	Nenumatomas

Tikslas	Priemonė	Vykdytojai ir dalyvaujančios institucijos	Terminas	Papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis
skatinimas				
	4.2. Teisėkūros priemonė – prireikus parengti atitinkamų teisės aktų projektus, kurie sudarytų sąlygas taikyti taikaus susitarimo ir (ar) taikinamojo tarpininkavimo institutą tam tikrose administracinių ginčų bylose	Teisingumo ministerija	2011-08-31	Bus įvertinta, atliekant plano 4.1 punkte numatytą analizę
	4.3. Organizacinė / teisėkūros priemonė – išanalizuoti administracinio nurodymo instituto taikymo administracinių teisės pažeidimų bylose praktiką, prireikus pateikti pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo	Teisingumo ministerija Teisės institutas	2011-12-31	Nenumatomas